

Social- og Indenrigsudvalget

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sim@sim.dk
www.sim.dk

Sagsnr.
2016 - 281

Doknr.
309884

Dato
05-02-2016

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg har d. 11.1.2016 stillet følgende spørgsmål nr. 110 (alm. del) til social- og indenrigsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Jonas Dahl (SF).

Spørgsmål nr. 110:

"Vil ministeren redegøre for, om en kommune lovligt kan undgå at tilbagebetale ulovligt tilbageholdte sygedagpenge, når Højesteret har afgjort det modsatte, jf. artiklen den 6. januar på Avisen.dk "Borgere ulovligt frataget sygedagpenge: Flertal i byråd imod efterbetaling"?"

Svar:

Spørgsmålet vedrører en konkret indstilling fra Koldings Kommunes arbejdsmarkedsudvalg til kommunens økonomiudvalg og byråd vedrørende kommunens behandling af en række sager om tilbagebetaling af sygedagpenge, som blev vedtaget på et møde i udvalget den 6. januar 2016.

Kolding Kommunes arbejdsmarkedsudvalg behandlede sagen på baggrund af en Højesteretsdom, som har medført en praksisændring inden for behandlingen af sygedagpengesager.

Den 10. september 2015 afsagde Højesteret dom i en sag vedrørende sygedagpenge. Den konkrete retssag var anlagt af 3F som mandatar for en borger i Kolding Kommune. Sagsøgte var Ankestyrelsen. Højesteret fastslog bl.a., at det ikke var muligt med tilbagevirkende kraft at træffe afgørelse om, at borgeren ikke var berettiget til forlængelse af sygedagpengeperioden ud over tidsbegrænsningen i sygedagpengelovens 24, stk. 1.

I forlængelse af Højesteretsdommen fastslog Ankestyrelsen i principafgørelse 75-15 af 11. november 2015, at tidligere praksis i Ankestyrelsen og landets kommuner ikke var i overensstemmelse med loven.

Det, Kolding Kommunes arbejdsmarkedsudvalg på mødet den 6. januar 2016 tog stilling til, vedrører spørgsmålet om, hvilke forpligtelser kommunen har som følge af højesteretsdommen til at genoptage andre lignende sager.

Det fremgår af referatet fra mødet den 6. januar 2016 i Kolding Kommunes arbejdsmarkedsudvalg, at udvalget bl.a. indstillede følgende til økonomiudvalget og kommunalbestyrelsen:

- "At alle sager, som forvaltningen har kendskab til på nuværende tidspunkt, genoptages af forvaltningens egen drift,

- At forvaltningen i forbindelse med genoptagelse af hver enkelt sag vil se på, om kravet er forældet, jf. forældelsesloven. I bekræftende fald vil forvaltningen afvise sagen/kravet.
- At jobcenteret kommunikerer bredt ud til borgerne i kommunen, at hvis man mener at have en sag i forhold til ovenstående, så kan man rette henvendelse til kommunen.
- At forældelseslovens almindelige frist på 3 år bringes i anvendelse.”

På baggrund af den presseomtale og de spørgsmål sagen har rejst både lokalt og landspolitisk, afholdt økonomiudvalget og arbejdsmarkedsudvalget i Kolding Kommune et fællesmøde den 18. januar 2016. Det fremgår bl.a. af referatet fra mødet, at udvalgene indstillede følgende til byrådet:

”For at sikre en tilstrækkeligt oplyst og lovmedholdelig administration af konsekvensen af Højesteretsdommen af 10. september 2015 vedrørende sygedagpengemodtagere i Kolding Kommune, pålægges kommunaldirektøren:

- At sikre at Kolding Kommune administrerer efter landets love og regler, idet Kolding Kommune anerkender Højesteretsdommens konsekvenser og således har til hensigt at udbetale de sygedagpenge, der i god tro og med tilbagevirkende kraft blev standset, men som nu grundet domsafsigelse og dermed Højesterets pålæg om ændret praksis, betyder, at de samme borgere skal have deres standsede sygedagpenge udbetalt.
- At få afgørelse hos Statsforvaltningen, som skal sikre den korrekte lovmedholdelige administrationspraksis.
- At forvaltningen tilføres 2 årsværk i 2016 til gennemgang og sagsbehandling af de berørte sygedagpengesager.
- At alle sager, som forvaltningen har kendskab til på nuværende tidspunkt, genoptages af forvaltningen af egen drift, hvor det retslige grundlag, herunder forældelsesfrist, og administrationspraksis er klart.
- At nærværende sag prioriteres således, at en afklaring om lovmedholdelig administrationspraksis, herunder forældelsesfrist, orienteres for et nyt fællesmøde mellem Økonomiudvalget og Arbejdsmarkedsudvalget snarest muligt.”

Kolding Byråd har på møde den 25. januar 2016 truffet beslutning om at følge indstillingen fra udvalgene. Kolding Kommune har i forlængelse heraf den 27. januar 2016 indbragt sagen for Statsforvaltningen. Kolding Kommunes behandling af sagen er således endnu ikke afsluttet.

Jeg kan ikke på nuværende tidspunkt udtale mig nærmere om, hvorvidt Kolding Kommune lovligt kan undlade at tilbagebetale sygedagpenge til de berørte borgere, da spørgsmålet, jf. ovenstående, er indbragt for det kommunale tilsyn, hvor ministeriet varetager opgaven som øverste tilsynsmyndighed.

Jeg kan dog generelt oplyse, at der normalt ikke er mulighed for, at kommuner kan handle pr. kulance i økonomiske spørgsmål. Kommunerne har en generel forpligtelse til at handle økonomisk forsvarligt. Det indebærer bl.a. en pligt til at udvise ansvarsbevidsthed i sine økonomiske anliggender, så der ikke påføres kommunen udgifter, der kunne være undgået.

Efter kommunalfuldmagtsreglerne antages en kommunes adgang til uden lovhjemmel at gennemføre foranstaltninger blandt andet at være afgrænset af, hvad der traditionelt er betegnet som et almennytte-kriterium. Dette kriterium indebærer, at en kommune som udgangspunkt kun kan gennemføre foranstaltninger, der kommer en bredere kreds af kommunens borgere til gode.

Dette udgangspunkt indebærer, at en kommune normalt ikke uden lovhjemmel kan gennemføre foranstaltninger, der udelukkende eller i det væsentligste er motiveret i varetagelsen af individuelle interesser hos enkeltpersoner eller grupper af enkeltpersoner. Hvor der i øvrigt er et lovligt kommunalt formål, indebærer den omstændighed, at virkningen af en kommunal disposition er til fordel for en enkelt person, ikke i sig selv, at den pågældende disposition bliver ulovlig.

Det er efter de nævnte kommunalretlige grundsætninger endvidere generelt antaget, at en kommune ikke uden lovhjemmel kan tildele ydelser til enkeltpersoner eller grupper af enkeltpersoner, der er afgrænset efter økonomiske eller andre sociale kriterier.

Med venlig hilsen
Karen Ellemann